

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea cererii de recurs depusă de Constantin Darii,
reprezentat de avocatul Iaroslav Istrate,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de
Constantin Darii împotriva lui Gheorghe Pînzaru cu privire la repararea
prejudiciului material și moral cauzat în urma accidentului rutier și încasarea
cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 17 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău,

(Dosarul nr. 2ra-1360/23
NR. PIGD 2-22109033-01-2ra-08092023)

Recursul declarat până la 01 septembrie 2023. Temeiurile recursului nu se încadrează în prevederile art.432 alin.(1)-(4) din Codul de procedură civilă (în redacția legii până la modificările operate prin Legea nr.246 din 31.07.2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție, în vigoare din 01 septembrie 2023)).

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, jud. S. Dimitriu
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, jud. A. Panov, A. Braga, V. Mihaila

01 iulie 2026
Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților cererea de recurs depusă de Constantin Darii, reprezentat de avocatul Iaroslav Istrate,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, Președinte,

Diana Stănilă,

Oxana Parfeni, judecători,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 27 iulie 2022, Constantin Darii, reprezentat de avocatul Iaroslav Istrate, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Gheorghe Pînzaru, cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat în urma accidentului rutier, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

2. În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamantul a indicat că, la 09 august 2021, a avut loc un accident rutier în care au fost implicate autovehiculele FORD TRANSIT, cu numărul de înmatriculare *****, condus de Gheorghe Pînzaru, și *****, cu numărul de înmatriculare *****, condus de Constantin Darii.

3. Conform procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI05299887 din *****, Gheorghe Pînzaru s-a recunoscut vinovat de producerea accidentului, fiindu-i aplicată sancțiunea de 24 unități convenționale și 6 puncte de penalizare, pentru încălcarea dispozițiilor pct. 45 alin. (1) din Regulamentul Circulației Rutiere, faptă calificată conform art. ***** din Codul contravențional.

4. Prin recipisa din 07 octombrie 2021, Gheorghe Pînzaru s-a obligat să restituie cheltuielile în sumă de 3000 dolari SUA, pentru transportarea din Republica Moldova în Federația Rusă a automobilului avariat, ce aparține lui Constantin Darii, pentru a putea fi schimbată caroseria (rama), deteriorată în urma accidentului rutier, și care poate fi schimbată numai pe teritoriul țării în care este înregistrat automobilul, întrucât conține wincod-ul atribuit și înregistrat oficial în Federația Rusă. Însă, pârâtul nu și-a onorat obligația asumată prin recipisă.

5. Reclamantul a mai menționat că autovehiculul pârâtului nu deținea poliță RCA valabilă și nici revizie tehnică, motiv pentru care obligația de reparare a prejudiciului ar reveni Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule, în temeiul Legii nr. 414/2006, întrucât autovehiculul reclamantului era înregistrat în Federația Rusă și deținea asigurare tip „Carte Verde”. În acest sens, la 11 august 2021, reclamantul a depus cerere de constatare a pagubei și stabilire a despăgubirilor de asigurare.

6. Cu referire la pretenția privind încasarea pierderii valorii comerciale a automobilului în urma accidentului rutier, reclamantul a indicat că conform

raportului de evaluare întocmit la 17 august 2021 de SRL „Expertauto”, pierderea valorii comerciale a automobilului LEXUS LX 570, cu numărul de înmatriculare *****, a constituit suma de 75 836,54 de lei.

7. Reclamantul a subliniat că pierderea valorii comerciale reprezintă diminuarea valorii de piață a vehiculului, chiar și după efectuarea reparațiilor necesare, întrucât un autovehicul care a fost implicat într-un accident rutier și ulterior reparat este perceput pe piață ca având o valoare inferioară față de un vehicul similar care nu a suferit asemenea avarii și intervenții de reparație.

8. Reclamantul a mai indicat că a respectat procedura prealabilă, expedind notificări către pârât la 11 februarie 2022, însă fără rezultat, motiv pentru care a fost nevoit să se adreseze instanței de judecată.

9. Cu referire la repararea prejudiciului moral, reclamantul și-a întemeiat pretențiile pe dispozițiile art. 2036 alin. (1) și (2) și art. 2037 alin. (1)–(3) din Codul civil. La momentul producerii accidentului rutier, se afla la volanul automobilului, iar în urma incidentului a suportat consecințe directe, manifestate printr-un stres accentuat și o dereglare temporară a stării de sănătate.

10. În contextul dat, în baza art. 2036 din Codul civil și art. 16 alin. (2) din Legea nr. 407/2006, reclamantul a considerat că este îndreptățit să solicite repararea prejudiciului moral cauzat prin acțiunile ilicite ale persoanei vinovate. De asemenea, potrivit Legii nr. 414 din 22 decembrie 2006 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă, repararea prejudiciului moral poate fi pretinsă exclusiv de la persoana responsabilă de producerea accidentului, în speță Gheorghe Pînzaru.

11. Reclamantul a estimat prejudiciul moral în sumă de 20000 de lei, apreciind că aceasta reprezintă o compensație rezonabilă în raport cu suferințele psihice îndurate ulterior accidentului, inclusiv cu limitările generate de imposibilitatea utilizării automobilului și necesitatea de a apela la ajutorul terților.

12. Reclamantul a mai indicat că, la momentul accidentului, în autoturism se afla și mama sa, Maria Darii, care a suferit la rândul său consecințe ale evenimentului rutier, precum și copilul minor, care, în urma stresului suportat, a avut nevoie de ședințe de consiliere psihologică costisitoare. Totodată, minorul a dezvoltat teamă față de mijloacele de transport și situațiile tensionate din trafic.

13. În drept, reclamantul și-a întemeiat cererea de chemare în judecată pe dispozițiile art. 8–11, art. 14–16, art. 1822, art. 1998, art. 2025, art. 2028, art. 2033, art. 2036–2038 din Codul civil și art. 19–23 din Legea nr. 414/2006.

14. Reclamantul a solicitat încasarea de la Gheorghe Pînzaru, în beneficiul său a sumei de 75836,54 de lei cu titlu de prejudiciu material ceea ce constituie pierderea valorii comerciale a automobilului, a sumei de 3000 dolari SUA cu titlu de datorie conform recipisei din 07 octombrie 2021, a sumei de 20000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și a cheltuielilor de judecată.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

15. Prin hotărârea din 02 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Constantin Darii.

S-a încasat din contul lui Gheorghe Pînzaru, în beneficiul lui Constantin Darii, suma de 75836, 54 de lei cu titlu de prejudiciu material cauzat, prin pierderea valorii comerciale a automobilului în urma accidentului rutier, suma de 3000 dolari SUA cu titlu de cheltuieli de transport, suma de 5000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, suma de 4006,01 de lei cu titlu de taxă de stat, suma de 1500 de lei pentru cheltuieli de evaluare, 13,90 de lei cheltuieli de corespondență și 180 de lei cheltuieli de traducere - iar în total suma de 86536, 45 de lei și 3000 dolari SUA, în lei MD la cursul BNM din data executării hotărârii.

S-a respins cererea, în partea prejudiciului moral și a diferenței de taxă de stat, ca neîntemeiată.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

16. Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 30 noiembrie 2022, Gheorghe Pînzaru, reprezentat de avocatul Ion Goncear, a depus cerere de apel nemotivată, iar la 27 ianuarie 2023, a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii din 02 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond și emiterea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

17. Prin decizia din 17 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis cererea de apel depusă de Gheorghe Pînzaru, reprezentat de avocatul Ion Goncear.

S-a casat hotărârea din 02 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în partea încasării prejudiciului material cauzat prin pierderea valorii comerciale a automobilului în urma accidentului rutier în sumă de 75836 de lei, cheltuielilor de evaluare în sumă de 1500 de lei, inclusiv și în partea încasării taxei de stat, cu emiterea unei noi hotărâri în această parte, după cum urmează:

S-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Constantin Darii împotriva lui Gheorghe Pînzaru, în partea încasării prejudiciului material cauzat prin pierderea valorii comerciale a automobilului în urma accidentului rutier în sumă de 75836 de lei, precum și încasarea cheltuielilor de evaluare în sumă de 1500 de lei, ca fiind neîntemeiată.

S-a încasat de la Gheorghe Pînzaru, în beneficiul lui Constantin Darii, suma de 1730,92 de lei cu titlu de taxă de stat pentru examinarea cererii de chemare în judecată, proporțional pretențiilor admise. În rest, hotărârea s-a menținut.

18. În consolidarea soluției adoptate, instanța de apel a reținut că Gheorghe Pînzaru a comis contravențiile prevăzute de art. ***** și art. ***** din Codul contravențional. Pentru prima contravenție, i-a fost aplicată sancțiunea amenzii în cuantum de 24 de unități convenționale, echivalentul a 1200 de lei, precum și 6 puncte de penalizare. Pentru cea de-a doua contravenție, acesta a fost sancționat cu o amendă de 13 unități convenționale, echivalentul a 650 de lei, și 5 puncte de penalizare.

19. La 09 august 2021, Gheorghe Pînzaru a semnat recipisa, prin care și-a recunoscut vina în accidentul produs pe șos. Ialoveni- Ruseștii Noi în regiunea autoservice-ului Best Total cu Constantin Darii, indicând că, se consideră vinovat și restituie cheltuielile pentru reparația automobilului LEXUS LX 570, cu numărul de înmatriculare ***** (f.d.36).

20. Instanța de apel a stabilit că instanța de fond a admis în mod eronat capătul de cerere privind încasarea prejudiciului material constând în pierderea valorii comerciale a automobilului, în sumă de 75836 de lei, întrucât în cauză nu a fost respectată procedura legală de evaluare a acestui prejudiciu.

21. Astfel, la stabilirea cuantumului pierderii valorii comerciale, nu a fost făcută dovada citării sau participării apelantului, Gheorghe Pînzaru la procedura de evaluare, ceea ce pune sub semnul întrebării caracterul contradictoriu și echitabil al acesteia.

22. Instanța de apel a notat că dosarul nu conține probe relevante privind starea tehnică a automobilului la momentul evaluării, în special planșe fotografice care să ilustreze starea acestuia înainte și după efectuarea calculului, precum și criteriile concrete utilizate la determinarea deprecierii. Materialele anexate, constând în anunțuri, nu au forță probantă suficientă pentru a demonstra existența și întinderea pierderii valorii comerciale.

23. Sub acest aspect, raportul de evaluare nr. 2838/08A din 17 august 2021 nu întrunește exigențele unui probatoriu concludent, întrucât nu conține examinarea directă a automobilului și nici o descriere clară și argumentată a concluziilor expertului. Metodologia utilizată, bazată pe formule generale și indici (MT, PVC), fără individualizarea concretă a prejudiciului și fără o fundamentare tehnică verificabilă, nu permite verificarea obiectivă a rezultatului evaluării.

24. Instanța de apel a mai constatat că Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule i-a achitat lui Constantin Darii prejudiciul în sumă de 416763 de lei. La 17 noiembrie 2022, Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule a încheiat tranzacția nr. FVS /21/193 cu Gheorghe Pânzari (f.d. 137). Astfel,

prejudiciul în sumă de 416763 de lei achitat de Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule a fost acceptat de Constantin Darii, fără a-și rezerva dreptul la alte prejudicii.

25. În aceste condiții, raportul de evaluare nr. 2838/08A din 17 august 2021, nu poate constitui temei suficient și legal pentru admiterea pretenției privind pierderea valorii comerciale.

26. Cu referire la cheltuielile de evaluare în sumă de 1500 de lei, instanța de apel a reținut că acestea urmează aceeași soartă juridică, nefiind dovedită legalitatea și utilitatea raportului de evaluare pe care se întemeiază.

27. În materia cheltuielilor de judecată, având în vedere admiterea parțială a cererii de apel, instanța de apel a dispus redistribuirea acestora proporțional pretențiilor admise, în conformitate cu art. 82, art. 90, art. 94 și art. 96 din Codul de procedură civilă.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

28. La 29 august 2023, Constantin Darii, reprezentat de avocatul Iaroslav Istrate, a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 17 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea deciziei instanței de apel și menținere a hotărârii instanței de fond.

29. În motivarea recursului, recurentul a indicat că, nu-i de acord cu concluzia instanței de apel referitoare la respingerea pretenției privind încasarea sumei de 75836,54 de lei cu titlu de pierdere a valorii comerciale a automobilului.

30. A susținut că instanța de apel a apreciat eronat raportul de evaluare și a reținut din oficiu pretinse nereguli privind procedura de evaluare, deși intimatul nu a contestat raportul de expertiză, nu a solicitat efectuarea unei contraexpertize sau a unei expertize repetate și nu a formulat obiecții privind calculul pierderii valorii comerciale.

31. Recurentul a indicat că intimatul a participat la procedurile de expertiză legate de accidentul rutier și că, în cazul evaluării pierderii valorii comerciale, prezența părților nu era necesară, aceasta reprezentând o evaluare cu caracter preponderent economic și de calcul. În opinia recurentului, raportul de evaluare întocmit la 17 august 2021 de către SRL „Expertauto” confirmă existența unui prejudiciu ce constă în diminuarea valorii de piață a automobilului în cuantum de 75836,54 de lei.

32. De asemenea, recurentul a susținut că procedura prealabilă a fost respectată prin expedierea notificărilor către intimat. Prin urmare, instanța de apel a interpretat și aplicat eronat normele de drept material și a apreciat greșit probele administrate.

33. La 31 octombrie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat intimatului copia cererii de recurs depus de Constantin Darii, reprezentat de avocatul Iaroslav Istrate, creând astfel participanților la proces condiții egale de a cunoaște modul de derulare a procedurii în recurs, cât și le-a acordat, întru asigurarea respectării principiilor contradictorialității și disponibilității în drepturi, posibilitatea de depunere a referinței.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

34. Art. 434 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„ (1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

(2) Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

35. Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 1 septembrie 2023.

36. În conformitate cu prevederile art. XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Recursul declarat de Constantin Darii, reprezentat de avocatul Iaroslav Istrate, a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare din 01 septembrie 2023 și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

37. În conformitate cu art.432 din Codul de procedură civilă:

„ (1) Părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;

b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;

b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;

c) a interpretat în mod eronat legea; d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.”

38. Art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă (în redacția legii în vigoare la data depunerii recursului):

„Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).”

39. Art.440 alin.(1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„ (1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

(2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

40. La 26 iulie 2023, Curtea de Apel Chișinău a expediat, prin intermediul poștei electronice, reprezentantului recurentului, avocatului Iaroslav Istrate copia deciziei motivate din 17 mai 2023, fapt ce se confirmă prin extrasul electronic anexat la materialele cauzei (f.d. 176). Cererea de recurs a fost depusă de Constantin Darii, reprezentat de avocatul Iaroslav Istrate, la 29 august 2023.

41. Prin urmare, recursul a fost declarat în termenul legal de 2 luni prevăzut de art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

42. La caz, examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art.432 alin.(2)-(4) din Codul de procedură civilă în redacția legii în vigoare la data depunerii recursului.

43. Verificând motivele de casare, invocate în recursul declarat de Constantin Darii, reprezentat de avocatul Iaroslav Istrate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că acestea nu cad sub incidența temeiurilor prevăzute la art. 432 alin. (2)-(4) din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanța de apel și

nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

44. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că recursurile exercitate conform Secțiunii a II-a au caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

45. Totodată, potrivit jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

46. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul declarat de Constantin Darii, reprezentat de avocatul Iaroslav Istrate, conține obiecții de fapt și de drept, similare celor expuse anterior în cadrul examinării cauzei, care au fost analizate de către instanța de apel, fiind apreciate corespunzător. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentei la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

47. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2)-(4) din Codul de procedură civilă. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului presupune nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate instanței de apel și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici.

48. Drept urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că argumentele invocate de recurenți nu pot constitui temei de admisibilitate a recursurilor, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

49. În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a aprecia recursul declarat de Constantin Darii, reprezentat de avocatul Iaroslav Istrate, ca fiind inadmisibil.

50. Din aceste motive, în conformitate cu art. 431 alin.(1) și (2), art.433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de Constantin Darii, reprezentat de avocatul Iaroslav Istrate, împotriva deciziei din 17 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Oxana Parfeni